

Streszczenie

Temat: Empiryczne modele internetowej aktywności politycznej młodych dorosłych

Autorka: mgr Agnieszka Pazderska

Promotor: dr hab. Paweł Malendowicz, prof. uczelni

Promotor pomocniczy: dr Wojciech Trempała

Słowa kluczowe: empiryczne modele, internetowa aktywność polityczna, młodzi dorośli, internet, nowe media, media społecznościowe, slaktywizm, nienawiść w internecie, partycypacja polityczna

Przedmiotem rozprawy są empiryczne modele internetowej aktywności politycznej młodych dorosłych. Nowe media są powszechnym narzędziem służącym nie tylko do pracy i nauki, ale także do uczestnictwa w życiu społecznym. Transformacja technologiczna dotyka niemal każdej sfery życia, w tym kultury, gospodarki i polityki. Wraz z pojawieniem się Web 2.0 odbiorca przestał być tylko biernym podmiotem oddziaływania, a stał się aktywnym uczestnikiem przekazów z możliwością reagowania. Młodzi dorośli będący przedmiotem niniejszej rozprawy doktorskiej już od najmłodszych lat mieli styczność z cyberprzestrzenią, co oznacza, że internet jest dla nich naturalnym środowiskiem życia. Jest to grupa osób, która znajduje się w trudnym okresie życia. Z jednej strony doświadczają oni szczytu własnych możliwości fizycznych, aktywności czy kreatywności, ale z drugiej narażeni są także na liczne konflikty i sytuacje stresowe związane z podejmowaniem nowych ról społecznych. Źródłem dodatkowych trudności są realia ponowoczesności, w których dominuje chaos i brak określonych reguł i zasad postępowania. Są oni także określanii jako grupa najmniej partycypująca w przestrzeni politycznej. Badacze jednak zauważają, że młodzi ludzie są bardziej aktywni w alternatywnych formach uczestnictwa politycznego, w tym między innymi w aktywności w internecie. W związku z tym celem badań niniejszej rozprawy doktorskiej jest opracowanie modeli internetowej aktywności politycznej młodych dorosłych oraz wskazanie modelu dominującego w zachowaniach i postawach badanej grupy. Opracowanie modeli zostało poprzedzone analizą kategorii politologicznych i pojęć, które zostały wykorzystane w badaniach właściwych o charakterze empirycznym. Jednakże samemu opracowaniu modeli

służyły badania empiryczne, a więc pomiar i analiza internetowej aktywności politycznej młodych dorosłych.

Gromadzenie i analiza materiału empirycznego zostały podporządkowane poszukiwaniu odpowiedzi na pytania o to, jaki jest poziom internetowej aktywności politycznej wśród młodych dorosłych?, która z trzech proponowanych zmiennych (aktywność w mediach społecznościowych, slaktywizm i aktywność szerząca nienawiść w internecie) ma największy wpływ na internetową aktywność polityczną młodych dorosłych?, czy są to zachowania związane z internetową aktywnością w mediach społecznościowych, ze slaktywizmem czy z nienawiścią w internecie?

W nawiązaniu do celów i pytań badawczych właściwych sformułowane zostały pytania szczegółowe zawarte we wstępie pracy dotyczące relacji pomiędzy poziomem internetowej aktywności politycznej, aktywności w mediach społecznościowych, slaktywizmu oraz aktywności szerzącej nienawiść w internecie a zmiennymi społeczno-demograficznymi (wiek, płeć, poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania), godzinami spędzonymi w internecie, zainteresowaniem polityką, poglądami politycznymi i udziałem w wyborach. Następne pytania dotyczyły korelacji pomiędzy zmiennymi objaśniającymi a internetową aktywnością polityczną. Ponadto odnosiły się one także do poziomu wiedzy ogólnej o świecie politycznym oraz wiedzy zaczerpniętej z memów internetowych, poziomu częstotliwości korzystania z internetu oraz poziomu tolerancji wobec nienawiści w internecie.

Na podstawie analizy dotychczasowego stanu badań nad internetową aktywnością polityczną młodych dorosłych autorka sformułowała pięć hipotez:

H₁ – Młodzi dorośli cechują się niskim poziomem internetowej aktywności politycznej.

H₂ – Aktywność w mediach społecznościowych wpływa na wyższy poziom internetowej aktywności politycznej wśród młodych dorosłych.

H₃ – Młodzi dorośli cechują się wyższym poziomem wiedzy z memów internetowych o sferze politycznej niż poziomem wiedzy ogólnej czerpanej z innych form edukacji formalnej i nieformalnej.

H₄ – Działania slaktywistyczne są coraz bardziej popularne wśród młodych dorosłych, jednakże ich nasilenie zmniejsza się w odniesieniu do aktywności związanej ze sferą polityczną.

H₅ – Młodzi dorośli pomimo częstego obserwowania, doświadczania czy posługiwania się nienawiścią w internecie cechują się niskim poziomem tolerancji w kwestii mowy nienawiści, hejtingu, trollingu czy flamingu.

W niniejszej rozprawie doktorskiej analizy prowadzone były z perspektywy postpozytywistycznej. Struktura rozprawy doktorskiej oparta została na pięciu rozdziałach.

Pierwsze trzy rozdziały tworzą teoretyczne i koncepcyjne ramy, wyznaczające pole do analizy badań empirycznych, które zostały przedstawione w kolejnych częściach. W części teoretycznej posłużono się krytyką źródeł oraz analizą i krytyką literatury przedmiotu, a także zastosowano metodę analizy danych statystycznych, w tym analizę komparatystyczną w zakresie uczestnictwa młodych dorosłych w sferze politycznej zarówno w internecie, jak i w realnym życiu. Pierwszy rozdział dotyczy internetowej aktywności politycznej w społeczeństwie informacyjnym. Autorka przedstawiła jakie znaczenie mają nowe media we współczesnej polityce, a także scharakteryzowała pojęcia aktywności politycznej i aktywności internetowej jako kategorii politologicznej. Drugi rozdział został poświęcony grupie młodych dorosłych. Na początku została scharakteryzowana wspomniana grupa, a następnie została przedstawiona ich aktywność polityczna i aktywność internetowa. W trzecim rozdziale przedstawiono formy internetowej aktywności politycznej, do których autorka zaliczyła aktywność w mediach społecznościowych, slaktywizm oraz aktywność szerzącą nienawiść w internecie. Natomiast w części empirycznej, dotyczącej badań własnych przeprowadzono badania ilościowe z wykorzystaniem kwestionariusza ankiet. Gromadzenie materiału badawczego odbyło się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Proces ten trwał od maja do października 2019 roku. Próba osób badanych, których kwestionariusze ankiet zostały wykorzystane do analizy wyników, liczyła łącznie 608 respondentów w wieku od 18 do 34 roku życia. Objęta badaniem zbiorowość została dobrana kwotowo ze względu na wiek, płeć, miejsce zamieszkania i wykształcenie – adekwatnie do obecnej struktury demograficzno-ludnościowej województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto autorka przeprowadziła dodatkowe badania empiryczne dotyczące aktywności w internecie podczas pandemii COVID-19 oraz Ogólnopolskiego Strajku Kobiet, których wyniki zostały przedstawione w ostatniej części piątego rozdziału.

Na podstawie badań empirycznych wyróżniono trzy modele internetowej aktywności politycznej – dominujący i dwa skrajne. Dominujący model opierał się na niskim poziomie internetowej aktywności politycznej młodych dorosłych. Respondenci, którzy reprezentują ten model, wyróżniają się niewielką aktywnością w kwestii zaangażowania w mediach społecznościowych, a także brakiem aktywności związanej z działaniami slaktywistycznymi oraz zachowaniami szerzącymi nienawiść w internecie. Drugi wyróżniony model opiera się na umiarkowanym oraz wysokim poziomie internetowej aktywności politycznej. We wspomnianym modelu respondenci wyróżniają się dużą aktywnością zarówno w kwestii zaangażowania w mediach społecznościowych, jak i w działaniach slaktywistycznych oraz w zachowaniach szerzących nienawiść w internecie. Ostatni wyróżniony model dotyczył braku

internetowej aktywności politycznej. W modelu tym ankietowani cechują się także brakiem aktywności w kwestiach zaangażowania w social mediach, slaktywizmu oraz aktywności szerzącej nienawiść w internecie. Na podstawie badań empirycznych wyraźnie można zauważyć, iż osoby, które deklarowały większą aktywność w mediach społecznościowych wykazywały się większym uczestnictwem w działaniach slaktywistycznych, a także cechowały się dużą aktywnością szerzącą nienawiść w sieci, jednocześnie wyróżniały się także zdecydowanie wyższym poziomem internetowej aktywności politycznej.

Summary

Topic: Empirical models of online political activity among young adults

Author: Agnieszka Pazderska, MA

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Hab. Paweł Malendowicz

Associate supervisor: Dr Wojciech Trempała

Keywords: empirical models, online political activity, young adults, Internet, new media, social media, slactivism, online hate, political participation

This dissertation presents empirical models of online political activity among young adults, for whom new media are common tools used not just for work and study, but also for participation in social life. Technological transformation affects almost every sphere of life, including culture, economy and politics. With the advent of Web 2.0, the viewer has ceased to be merely a passive object of influence and has become an active participant whose messages can always meet with some reaction. Young adults – the population examined in this paper – have had contact with cyberspace from an early age, which means that the Internet is their natural habitat. Young adulthood is a critical and difficult period of life when people experience the peak of their physical abilities, activity or creativity, but also face conflicts and stress associated with taking on new social roles. The reality of post-modernity, with its chaos and the lack of defined rules of behavior, is a source of additional complexities. Although young adults are least likely to participate in the political space, they are more active in alternative forms of political participation, for example their activity on the Internet. Therefore, the aim of the

research presented in this dissertation was to develop models of the online political activity of young adults and to indicate the dominating model in their behaviors and attitudes. The empirical research, consisting of the measurement and analysis of online political activity of young adults, was preceded by an analysis of the relevant political science categories and concepts.

The collection and analysis of empirical material were intended to determine the level of online political activity among young adults, which of the three proposed variables (social media activity, slacktivism, online hate) has the greatest impact on the online political activity of young adults, and whether those online behaviors are related to the three variables of online social media activity, slacktivism, or online hate.

In relation to the aforementioned objectives and research questions, specific questions were formulated in the introduction of the study regarding the relationship between the level of online political activity, social media activity, slacktivism, and online hate, with socio-demographic variables (age, gender, education level, place of residence), hours spent online, interest in politics, political views, and participation in elections. The next questions addressed the correlation between the explanatory variables and their online political activity. In addition, they also referred to the level of general knowledge about the political world and knowledge derived from Internet memes, the frequency of Internet use, and the level of tolerance towards online hate.

Based on an analysis of previous research on the online political activity of young adults, the author formulated five hypotheses:

H₁ – Young adults are characterized by low levels of online political activity.

H₂ – Social media activity influences higher levels of online political activity among young adults.

H₃ – Young adults are characterized by higher levels of knowledge from Internet memes about politics than levels of general knowledge drawn from other forms of formal and informal education.

H₄ – Slacktivism is increasingly popular among young adults; however, this does not pertain to politics.

H₅ – Young adults, despite frequently observing, experiencing and using online hate speech, are characterized by low levels of tolerance when it comes to hate speech, heckling, trolling or flaming.

In this dissertation, analyses were conducted from a post-positivist perspective. The structure of the dissertation comprises five chapters. The first three chapters form the theoretical

and conceptual framework, setting the field for the analysis of the empirical research presented in the following sections. The theoretical part is a critique of the sources and an analysis and critique of literature on the subject, and applies statistical data analysis (including comparative analysis) of the participation of young adults in the political sphere both online and in real life. The first chapter deals with online political activity in the information society. The author presents the significance of new media in contemporary politics, and shows the concepts of political activity and online activity as categories of political science. The second chapter is devoted to the characterization of young adults, including their political and online activities. The third chapter presents the forms of their online political activity, which include social media activity, slacktivism and online hate behaviors. In the empirical part of the paper, quantitative research was conducted using a survey questionnaire filled in by young adults living in the Kuyavian-Pomeranian province, Poland, from May to October 2019. The sample of respondents, whose survey questionnaires were used to analyze the results, consisted of a total of 608 young adults aged between 18 and 34 years. The population was quota-matched for age, gender, place of residence and education – adequate to the current demographic and population structure of the Kuyavian-Pomeranian region. In addition, the author conducted additional empirical research on the Internet activity during the COVID-19 pandemic and the National Women's Strike, the results of which are presented in the last part of Chapter 5.

The results showed three types of online political activity among the young adults – one dominant and two extreme models. The dominant model was associated with the low level of online political activity in terms of involvement in social media, as well as a lack of activity related to slacktivism and online hate behaviors. The second model consisted of moderate and high levels of online political activity in terms of social media engagement, slacktivism and online hate behaviors. The third model concerned a complete lack of online political activity, characterized by inactivity in social media, no slacktivism, and no activities spreading online hate. On the basis of the empirical research, it can be clearly seen that those undertaking greater activity in social media showed a greater participation in slacktivism, a greater level of online hate activities, and a higher level of online political activity.